

BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
BÉKÉSCSABAI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BE-02/ 20/50478-056/2019. Tárgy: „Békéscsaba-VIII agyag” bánya
Ügyintéző: Kopcsákné Lakatos Ildikó környezetvédelmi engedélye
Csukás Krisztina Ügyfél: Wienerberger Téglaiipari zRt.
Freiberger-Otlecz Mónika 1119 Budapest, Bártfai u. 34.
Nagy Krisztián KÜJ: 100170232
Seres Ferenc KTJ: 101790528
Szabó Erzsébet
Botyánszki Csaba
Szendi-Horváth Szabina
Hajkó Gábor
Nagy Zsolt
Zsankó Barbara
Telefon: (66) 362-944

H A T Á R O Z A T

I.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala előtt indult környezetvédelmi engedély felülvizsgálati eljárásban a **Wienerberger Téglaiipari zRt.** (1119 Budapest, Bártfai u. 34., KÜJ: 100 170 232) ügyfél részére – a „Békéscsaba-VIII agyag” bánya üzemeléséhez és felhagyásához (KTJ: 101 790 528) – az alábbiak szerint

környezetvédelmi engedélyt

adok.

II.

1. Érdekelt megnevezése:

Neve: Wienerberger Téglaiipari Zrt.
Székhelye: 1119 Budapest, Bártfai u. 34.
Cégjegyzékszám: Cg. 01-10-041706
A cég adószáma: 10731637-2-44
KSH-száma: 10731637-2332-114-01
KÜJ szám: 100 170 232

2. A megállapított bányatelek által érintett ingatlanok, azok nagysága:

2.1. A bányatelken lévő összes ingatlan:

Békéscsaba, külterület 0960/11-0960/13, 0960/15, 0960/17-0960/22, 0960/24-0960/25, 0960/27-35, 0968, 0969/2, 0969/5, 0969/28-0969/57, 0969/62, 0971, 0977/2, 0977/4-0977/5, 0977/7 0977/11, 0977/22-0977/37, 0977/47-0977/48, 0977/52-0977/53, 0977/54-0977/57 hrsz.-ú területek.

2.2. Nagysága: 120 ha 2283 m²

3. A megállapított bányatelken a tevékenység végzését az alábbiak szerint **korlátozom**:

A Békéscsaba, külterület 0977/2 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészletén, a 0977/57 hrsz.-ú ingatlan a) alrészletén, a 0977/5 hrsz.-ú ingatlan a) alrészletéből a 7 ha 920 m² részen, továbbá a 0960/11-0960/13, 0960/15, 0960/17-0960/22, 0960/24-0960/25, 0960/27-0960/35, 0969/5, 0969/28-0969/57, 0977/4, 0977/7-0977/11, 0977/22-0977/36, 0977/47-0977/48, 0977/52, 0977/54-0977/56 hrsz.-ú ingatlanokon – amelyek termőföldnek minősülnek – a külfejtéses bányászati tevékenység – mint környezethasználat – megkezdését, illetve folytatását nem engedélyezem.

4. A bányatelek azon ingatlanjain, melyek a 3. pontban nem szerepelnek, **a külfejtéses bányászati tevékenység végzését engedélyezem**, a környezethasználat az illetékes bányászati hatóság által kiadott, a kitermelés műszaki üzemi tervét jóváhagyó, véglegessé vált határozat beszerzését követően megkezdhető, illetve folytatható.

5. A tevékenység besorolása:

A tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló módosított 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 1. számú melléklet 10. pontja alapján:

„10. Egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzemet)

a) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében”

a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek közé tartozik.

TEÁOR szám: 0990 Egyéb bányászati szolgáltatás.

6. A tevékenység célja:

Durvakérámia-agyag és közlekedésépítési homok kitermelése külszíni bányászati módszerekkel. A kitermelt agyagot a Wienerberger Téglaiipari zRt. Békéscsaba, Kétegyházi úti cserépgyárában hasznosítják cserépgyártás céljából.

7. A tevékenység jellemzői:

A bányatelek neve: „Békéscsaba-VIII agyag” védnevű bánya

Nagysága: 120 ha 2283 m²

Fedő sík: 90,6 mBf.

Az engedélyezett alsó sík: 72,1 mBf.

Kutatási alapsík: 72,1 mBf.

Földtani vagyon:

4100 - durvakérámia agyag 10.833.600 m³

2000 - közlekedésépítési homok 4.978.100 m³

Műrevaló vagyon

4100 - durvakérámia agyag 10.833.600 m³

2000 - közlekedésépítési homok 4.978.100 m³

A bányatelken lévő ásványvagyon

4100 - durvakérámia agyag 8.525.700 m³ agyag

2000 - közlekedésépítési homok 4.425.400 m³ egyéb

8. A tevékenység várható ütemezése:

- a bányászati előkészítő tevékenység kezdete 2024.

- bányaművelés várható időtartama 50 év

- haszonanyag bányászatának kezdete 2025.

- bányászat t tevékenység várható befejezése 2075.

- rekultivációs munkák várható befejezése 2080.

9. A tevékenység műveletei:

a.) előkészítés

b.) a letermelt föld kezelése

c.) fejtés, hasznos anyag kitermelése

- munkarézszű nyesése

- pihentetés

- rakodás

- idényjellegű szüneteltetés

- víztelenítés

d.) felhagyás, rekultiváció

- műszaki helyreállítás

- a bányagödör feltöltése vízzel

- a biológiai helyreállítás.

a.) Fedőréteg eltávolítása (előkészítés):

Az előkészítés során a produktív réteg feletti humusz- és meddőréteg lefedésére kerül sor. A lefedés a kitermelés előtt, a fejtési front előrehaladtával szakaszosan történik. A lefejtésre kerülő földrétegből átlagosan 0,8 m vastagságú a humusz és 1 m vastagságú a meddő réteg. A humusz lefedését mobil jövesztő-rakodógéppel végzik. A kitermelt humuszt a szomszédos „Békéscsaba-I agyag”, ill.

„Békéscsaba-IV agyag” bányatelek területére szállítják és ott ideiglenesen depóniákban helyezik el. A kitermelt mennyiség felhasználása rekultivációs célra történik a későbbiekben.

A bánya területén deponált föld elhelyezése az „MSZ 21.476-98 számú, a talaj termőréteg védelmének követelményei földmunkák során” szabvány előírásainak figyelembe vételével történik. A talaj termőrétegének védelmével kapcsolatos munkákról a hivatkozott szabvány szerinti külön terv fog készülni, a kitermelés megkezdését megelőzően.

b.) Kitermelés (fejtés), rakodás:

A tervidőszakban a humuszos termőréteg és a cserépgyártásnál hasznosítható ásványi nyersanyag réteg között a változó rétegvastagságú, de a terület nagy részén 4,0 m vastagságban lévő „kevert ásványi nyersanyag II.” réteg kitermelését a Békéscsaba, külterület 0971 hrsz.-ú út melletti 10,0 méter szélességű védősáv elhagyását és a humuszréteg lefedése során a 25°-os rézsűszög kialakítását követően tervezik megkezdni, D-i irányba haladóan.

A továbbiakban a már meglévő bányagödör kerül bővítésre a tervezett terület egészén, a lehumusztolt szint alatt 1 m-es fejtési mélységig. Az így kialakult bányagödör további 1-1 m-rel kerül lemélyítésre. A Békéscsaba, külterület 0971 hrsz.-ú út védősávja mentén a felszíntől számított 4,0 méter mélységben kialakítandó 4,0 méter szélességű életmentő padka létesítésére akkor lesz szükség, ha a termeléssel eléri a szintet.

A kitermelt haszonanyagot a szomszédos „Békéscsaba I.-agyag”, illetve „Békéscsaba-IV agyag” bányatelek területére kell szállítani és ott depóniákban kell ideiglenesen elhelyezni. A „Békéscsaba-VIII agyag” bányatelek területén mintegy 7-8 évig a haszonanyag elhelyezése nem lehetséges, mert az a kitermelési terület beszűkülése miatt a bányaművelést hátráltatná. A kitermelést Liebherr 964 típusú önjáró láncfalpon mozgó hidraulikus jövesztő-rakodógép végzi, az átszállítást Volvo A 35 típusú dömperek végzik.

A rakodógép a fejtési homlokokat csak olyan távolságra közelítheti meg, amennyire azt a technológiai műveletek megkövetelik. A kitermeléshez le- és feljáráshoz a rámpa kialakítása korábban megtörtént. Művelés közben a munkarézsűk legnagyobb dőlésszöge 40-60°, a végleges rézsűk legnagyobb dőlésszöge 25° lesz. A rézsűk dőlésszögének betartatását a felügyeleti személy köteles műszakonként ellenőrizni. Az adott technológia mellett a bányafal bármilyen mértékű alávájása tilos!

Amennyiben a művelés során valamely ok miatt a megengedettnél nagyobb rézsűszöget alakítanak ki, annak megszüntetéséről haladéktalanul gondoskodni kell. A megszüntetésig a rendezendő rézsű hatáskörzetében más munkát végezni tilos! A munkálatokat a bányászati felügyeleti személy a helyszínen köteles irányítani.

A rézsűknek a műszaki üzemi tervben meghatározott dőlésszögét a földtani viszonyok kedvezőtlen változása esetén a felelős műszaki vezető vagy helyettese köteles haladéktalanul csökkentetni, valamint megállapítani és elkeríttetni azt a biztonsági határvonalat, ameddig személyek, járművek, illetve gépek a csúszásveszélyes rézsűlábát, illetve a bányafal peremvonalát megközelíthetik. Ennek tényét a munkát irányító felügyeleti személlyel az üzemellenőrzési nap-lóba bejegyezve közölni kell.

Ez a távolság a gépekre vonatkozóan a lefedési szinteken 5 méternél, egyéb esetekben 2 méternél kisebb nem lehet. Ha a rézsűknél és a le- és feljáráshoz a rámpáknál, a leesés vagy lecsúszás veszélye fennáll, akkor a felső élétől 2 méter távolságra minimum 0,8 méter magas védőtöltést kell kialakítani.

A szivárgó talajvizet és az összefolyó csapadékvizet a bányafalpon kialakított elvezető árok a bánya talpán levő zompba vezetik, ahonnan szivattyúval átemelik a „Békéscsaba-I. agyag” bánya feltöltődés alatt álló bányagödörébe.

c.) Szállítás:

A rakodás a kitermelő helyről vagy depóniából közvetlenül szállítójárműre történik. A kitermelt haszonanyag elszállítása a „Békéscsaba I.-agyag” bányatelek területére a Békéscsaba, külterület 0971 hrsz.-ú földúton, illetve a gyártelephely felé a Békéscsaba, külterület 02 és 014 hrsz.-ú földúton fog történni.

A szállítás feltételei a következők:

- a külfejtésen csak a kijelölt útvonalon közlekedhetnek,
- a rakodás előtt a szállító járművet a felügyeleti személy, a kotró-rakodógép kezelője által kijelölt helyre kötelesek beállítani,
- a rakodás idején csak akkor tartózkodhatnak a szállító járműben, ha a vezető-fülke mechanikai védelemmel van ellátva, vagy a rakodás nem a fülke felett történik,
- a külfejtés területén a rézsűkre nem mehetnek, az ott lévő gépekhez nem nyúlhatnak.

A porszennyezés csökkentése érdekében száraz, nyári időszakban a szállítási útvonalat szükség szerint locsolják. Az elszállításra szolgáló út állandó karbantartásáról, illetve annak szállításra alkalmas állapotban tartásáról a külfejtés üzemeltetője köteles gondoskodni. A szállítási útvonal portalanításához tartályos locsoló kocsit alkalmaznak.

A bánya művelését, ideértve a kitermelést, szállítást és tájrendezést is a bányavállalkozó fogja végezni.

A bányavállalkozó tervezett gépparkja: 2 db 150 kW-os dózer, 2 db 25 tonnás lánctalpas jövesztő-rakodógép, 10 db 3 és 4 tengelyes tehergépkocsi, 1 db tartályos locsolóautó.
A kitermelés időszakában 15 fő foglalkoztatása tervezett.

d.) Felhagyás, rekultiváció

A kitermelés befejezésével a terület eredeti állapotának visszaállítása nem lehetséges. A haszonanyagkészlet kitermelése után ezért általában a bányaművelés alatt kialakult adottságok egyéb hasznosítása a bevett eljárás. Békéscsabán a már rekultivált területeket horgász- és szabadidős tavakká alakították. A tervezési bányatelek ebbe a már meglévő tőrendszerbe lesz felhagyás után implementálva megegyező funkciók betöltésével. Ennek érdekében a bánya oldalvonalai mellett kialakításra kerülnek a 25°-os rézsúértékek és a 4,0 méter szélességű életmentő padka.

Az engedélyes által végzett tájrendezési tevékenység párhuzamosan fut a kitermeléssel, mely elsősorban a rézsúk és az életmentő padka kialakítását foglalja magába. A helyreállítás lépései:

- műszaki helyreállítás
- bányagödör vízzel való árasztása
- biológia helyreállítása.

10. A tevékenység hatásterülete

A tevékenység összesített hatásterülete a bánya telekhatárától mért 244 m-re terjed ki, mely hatásterületet a NO_x légszennyező anyag kibocsátása határozza meg. A hatásterületet a dokumentáció 5.1.5. fejezete, illetve hiánypótlása tartalmazza.

A tevékenység közvetett hatásai Békéscsaba közigazgatási területét érinthetik. Országhatáron át terjedő hatások bekövetkezése nem valószínűsíthető.

III.

Kibocsátási határérték

1. A bányászati tevékenység folytatásához az alábbi zajkibocsátási határértékek megtartását írja elő:

a Békéscsaba, külterület

Tanya (hrs.: 0979/2)

Tanya (hrs.: 0969/3)

Tanya (hrs.: 0969/4)

Tanya (hrs.: 0969/15)

Tanya (hrs.: 0969/17)

Tanya (hrs.: 0969/21)

Tanya (hrs.: 0958/2)

Tanya (hrs.: 0958/3)

Tanya (hrs.: 0958/6)

Tanya (hrs.: 0958/8)

Tanya (hrs.: 0958/13)

Tanya (hrs.: 0960/3)

Tanya (hrs.: 0960/4)

Tanya (hrs.: 0960/5)

Tanya (hrs.: 012/2)

Tanya (hrs.: 012/4)

a Békéscsaba, belterület

Honvéd u. 1. (hrs.: 9927/3)

Honvéd u. 2. (hrs.: 9927/1)

Kereki u. 29. (hrs.: 9969)

Kereki u. 31. (hrs.: 9930)

Kereki u. 23. (hrs.: 9928)

Nagy Sándor u. 109. (hrs.: 9922)

Nagy Sándor u. 111. (hrs.: 9923)

Nagy Sándor u. 113. (hrs.: 9924)

Nagy Sándor u. 115. (hrs.: 9925)

Nagy Sándor u. 117. (hrs.: 9926)

Nagy Sándor u. 118. (hrs.: 9966)

Nagy Sándor u. 119. (hrs.: 9927/4)

Nagy Sándor u. 120. (hrs.: 9967)

Nagy Sándor u. 121. (hrs.: 9931)

Nagy Sándor u. 122. (hrs.: 9968)

szám alatti lakóépület zajtól védendő homlokzata előtt 2 m távolságban, az épületek padlószintje felett 1,5 m magasságban

Nappal (6⁰⁰-22⁰⁰ óra):

50 dB(A)

Éjjel (22⁰⁰-6⁰⁰ óra):

40 dB(A).

2. A zajkibocsátási határérték teljesülésének pontos helye:

a Békéscsaba, külterület

Tanya (hrsz.: 0979/2)

Tanya (hrsz.: 0969/3)

Tanya (hrsz.: 0969/4)

Tanya (hrsz.: 0969/15)

Tanya (hrsz.: 0969/17)

Tanya (hrsz.: 0969/21)

Tanya (hrsz.: 0958/2)

Tanya (hrsz.: 0958/3)

Tanya (hrsz.: 0958/6)

Tanya (hrsz.: 0958/8)

Tanya (hrsz.: 0958/13)

Tanya (hrsz.: 0960/3)

Tanya (hrsz.: 0960/4)

Tanya (hrsz.: 0960/5)

Tanya (hrsz.: 012/2)

Tanya (hrsz.: 012/4)

a Békéscsaba, belterület

Honvéd u. 1. (hrsz.: 9927/3)

Honvéd u. 2. (hrsz.: 9927/1)

Kereki u. 29. (hrsz.: 9969)

Kereki u. 31. (hrsz.: 9930)

Kereki u. 23. (hrsz.: 9928)

Nagy Sándor u. 109. (hrsz.: 9922)

Nagy Sándor u. 111. (hrsz.: 9923)

Nagy Sándor u. 113. (hrsz.: 9924)

Nagy Sándor u. 115. (hrsz.: 9925)

Nagy Sándor u. 117. (hrsz.: 9926)

Nagy Sándor u. 118. (hrsz.: 9966)

Nagy Sándor u. 119. (hrsz.: 9927/4)

Nagy Sándor u. 120. (hrsz.: 9967)

Nagy Sándor u. 121. (hrsz.: 9931)

Nagy Sándor u. 122. (hrsz.: 9968)

szám alatti lakóépület zajtól védendő homlokzata előtt 2 m távolságban, az épületek padlósíntje felett 1,5 m magasságban.

IV.

A) Környezetvédelmi és természetvédelmi előírások a tevékenység folytatásához:

Üzemelés

1. A bánya üzemeltetése környezetszennyezést és károsítást kizáró módon történhet.
2. A külfejtéses bányászati tevékenységgel a Békéscsaba, külterületi 0977/2 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészlete, a 0977/57 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészlete, a 0977/5 hrsz.-ú ingatlan a) alrészletéből a 7 ha 920 m² rész, továbbá a 0960/11-0960/13, 0960/15, 0960/17-0960/22, 0960/24-0960/25, 0960/27-0960/35, 0969/5, 0969/28-0969/57, 0977/4, 0977/7-0977/11, 0977/22-0977/36, 0977/47,-0977/48, 0977/52, 0977/54-0977/56 hrsz.-ú ingatlanok nem érinthetők.
3. A bányászati tevékenység megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a bányászni kívánt területen védett és fokozottan védett madárfajok nem telepedtek-e meg. Amennyiben a bányatelek területén védett vagy fokozottan védett madárfajok telepednek meg, úgy a fészket tartalmazó falszakaszokon, valamint azok 10 m-es körzetében **április 15. és augusztus 20.** közötti időszakban mindennemű bányászati tevékenységet szüneteltetni kell. Az érintett partfal pillérként való meghagyása szükséges, olyan szélességben, amely biztosítja a madarak fészkelését (min. 10 m). A lakott partfalak 10 méteres körzetében az emberi jelenlétet mellőzni kell a madarak költése zavartalanosságának biztosítása érdekében.
4. Védett fajok megtelepedése esetén értesíteni kell az I. fokú természetvédelmi hatóságot és a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságot.
5. A védett és fokozottan védett madárfajok megtelepedésének elkerülésére a bányászni kívánt területeken **április 10. és június 15.** között napi rendszerességgel kell a bányászati tevékenységet végezni, vagy a madarak távol tartásáról gondoskodni kell, például a későbbiekben bányászni kívánt partfalak hálós takarásával vagy ferde rézsús letermeléssel. Alternatív megoldásként javasolt a madarak fészkelésére alkalmas (függőleges, 1,5-2,5 m magas), de bányászati tevékenységgel nem érintendő partfalak abból a célból történő kialakítása a bányászott szakaszoktól távol, hogy a madarak a bányászati tevékenységtől nem érintett falszakaszokon telepedjenek meg.
6. A kitermelési helyszínek létesítése során keletkező kisebb-nagyobb gödrökben és medencékben megjelenő vízhez kötődő partimadarak (lilefélék, gólyatöcs, gulipán) stabil megtelepedése esetén, a költési helyek környezetében a munkavégzést a fiókák kirepüléséig fel kell függeszteni.
7. A kételtűek estleges tömeges megjelenése esetén a kitermelési helyszíneken fel kell függeszteni a kitermelést vagy vízelvezetést addig, amíg az állatok kifejlődése nem fejeződik be, vagy a természetvédelmi kezelő bevonásával gondoskodni kell a mentésről, illetve áttelepítésről.

8. A természetes éjszakai tájkép és a védett élővilág, elsősorban az éjjel repülő rovarfajok védelme érdekében a kitermelést szolgáló létesítmények kültéri világításának kiépítése, felújítása esetén a horizont síkja fölé fényáramot nem bocsátó, teljesen ernityőzt lámpatesteket kell alkalmazni.
9. A bányászati tevékenységhez kapcsolódó nádvagási, fa- és cserjekivágási munkákat a madarak költési időszakán kívül (**március 01. és augusztus 15.** közötti időszakon kívül) szabad végezni.
10. A bányatelek területén, de főleg annak keleti és déli határán található fás-cserjés sávot meg kell tartani tájlesztetiki tekintetben.
11. A bányaművelés megkezdését követő **egy hónapon belül** szabványos zajmérést kell végezni. A mérésről készült jegyzőkönyvet a rendelkezésre állást követő nyolc napon belül be kell nyújtani az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság részére.
12. A bányatelek területén dolgozó erőgépek műszaki állapotát folyamatosan ellenőrizni szükséges. A helyszínen csak az elengedhetetlen mértékű napi karbantartás és a közvetlen balesetveszély, illetve környezeti kár elhárítását szolgáló javítási műveletek végezhetők.
13. A bányában üzemelő gépek üzemanyaggal történő ellátásakor csepegést felfogó, megfelelő magasságú védőperemmel ellátott védőtálcát kell alkalmazni.
14. Az agyagbánya területén kárelhárításra szolgáló felitatóanyagot kell tartani a kitermelés időszakában.
15. A fedő képződmények (termőföld, meddő) szakaszos letermelésekor és a kitermelt föld depóniában való hosszabb ideig tartó tárolásakor a környezet porterhelésének mértékét az elérhető legjobb technika alkalmazásával a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.
16. A bányatelek területén a száraz térszín lefejtésére és rakodására alkalmazott jövesztő gép üzemeltetése, valamint a termelvényt szállító gépjárművek a telepen diffúz levegőterhelést okoznak, ennek mértékét az elérhető legjobb technika alkalmazásával a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.
17. A szállítási útvonalon okozott diffúz levegőterhelést a szükséges intézkedések megtételével a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.
18. A közúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles.
19. A munkaterületen dolgozóknál keletkező élelmiszer- és csomagolóanyag-hulladékok elhelyezésére – a dolgozói létszám figyelembe vételével – megfelelő méretű hulladékgyűjtő edényzetet kell elhelyezni, melynek rendszeres ürítéséről gondoskodni kell.
20. Az üzemelés és karbantartás során keletkező hulladékok csak az arra vonatkozó engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adhatók át kezelésre. A karbantartási munkálatok során keletkezett veszélyes hulladékokat tilos a helyszínen hagyni.
21. Az esetlegesen keletkező veszélyes hulladékok ideiglenes gyűjtésére olyan eszközöket kell alkalmazni, amelyek ellenállnak az adott hulladék fizikai és kémiai tulajdonságainak, és biztosítják a környezet szennyezését kizáró tárolást, anyagmozgatást. Ilyen esetekben gondoskodni kell a hulladékok folyamatos elszállításáról és érvényes engedéllyel rendelkező hulladékkezelő részére történő átadásukról.
22. A bányászati hulladékok kezelése, nyilvántartása, bejelentése és gazdálkodási-terv készítése során a bányászati hulladékok kezeléséről szóló 14/2008. (IV. 3.) GKM rendelet előírásait kell betartani.
23. Az engedélyesnek környezetvédelmi megbízottat kell alkalmaznia, annak képesítésének meg kell felelnie a környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képesítési feltételeiről szóló 11/1996. (VII. 4.) KTM rendeletben foglaltaknak.
24. A környezethasználó köteles nyilvántartást vezetni minden beérkező környezetvédelmi tárgyú panaszról, illetve köteles azokat kivizsgálni. A nyilvántartásban fel kell tüntetni a panasz tárgyát, dátumát, időpontját, a panaszos nevét (ha megadta), a kivizsgálás rövid leírását, az eredményként tett bármely intézkedés leírását.
25. Az engedélyes minden bejelentésről, valamint az azok kapcsán megtett intézkedésekről köteles tájékoztatni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot. Az engedélyes köteles a panaszok beérkezését követő **1 hónapon belül** a panaszokat részletező beszámolót az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz benyújtani.
26. Amennyiben az üzemelés ideje alatt a környezeti elemeket veszélyeztető vagy szennyező káresemény történik, haladéktalanul intézkedni kell a vészhelyzet, ill. a szennyezés megszüntetéséről, és egyidejűleg értesíteni kell az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot a szennyeződésről és az elhárítása érdekében tett intézkedésekről.
27. A környezetvédelmi engedély időbeli hatályának lejártá előtt – legkésőbb – **3 hónappal**, ha a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek a környezetvédelmi felülvizsgálatra

vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendeletben foglaltakra is figyelemmel.

28. Jelen határozat nem mentesít az egyéb jogszabályokban előírt hatósági engedélyek megszerzésétől.
29. Az engedély kiadásához alapul vett körülmények jelentős megváltozását, továbbá az engedélyes személyében bekövetkezett változást az engedélyes **15 napon belül** köteles bejelenteni az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság felé.

Felhagyás

30. A bánya felhagyását környezetszennyezést és károsítást kizáró módon kell végezni.
31. A tájrendezésről folyamatosan gondoskodni kell a felülvizsgálati dokumentációban foglaltak szerint.
32. A bányaművelés során keletkező bányató folyamatos tájrendezésekor (újrahasznosítási célként megjelölt természetközeli vizes élőhely) olyan részsűt kell kialakítani, amely alkalmas a vízi-vízparti növényzet, nádas megtelepedésére.
33. A tájrendezéskor a bányatelek határain védőfásításokat kell kialakítani táj- és őshonos fa- és cserjefajok ültetésével.
34. A tevékenység esetleges felhagyása esetére felhagyási tervet kell készíteni és abban be kell mutatni, hogy az aktuális állapotban a bányászati tevékenység alkalmas-e arra, hogy szennyezés veszélye nélkül felhagyható legyen, és a felhagyás után lehetséges-e ott visszaállítani a megfelelő környezeti állapotot. A felhagyási tervet a felhagyás gyakorlati megvalósítása előtt jóváhagyásra be kell nyújtani az illetékes környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságra.
35. A deponált termőréteg és meddő szakaszos visszaterítések a környezet porterhelésének mértékét az elérhető legjobb technika alkalmazásával a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.
36. A felhagyás során keletkező hulladékok csak érvényes hatósági engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adhatók át kezelésre.
37. Amennyiben a felhagyás ideje alatt a környezeti elemeket veszélyeztető vagy szennyező káresemény történik, haladéktalanul intézkedni kell a vészhelyzet, ill. a szennyezés megszüntetéséről, és egyidejűleg értesíteni kell az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságot a szennyeződésről és az elhárítása érdekében tett intézkedésekről.

B) Közegészségügyi szempontú előírások

38. A munkavállalók ivóvízellátását megfelelő minőségű ivóvízzel kell biztosítani.
39. A munkavégzés során a foglalkoztatottak számára biztosítani kell az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés általános feltételeit a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjét.
40. A munkavállalók számára biztosítani kell a megfelelő egyéni védőeszközöket.
41. A tevékenység végzése során a nemdohányzók védelméről gondoskodni kell.

C) Örökségvédelmi szempontú előírás

42. A régészeti örökség védelme érdekében a tervezett bánya létesítéséhez kapcsolódó földmunkák megkezdése előtt a Békéscsaba 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036 és 3037 azonosítójú lelőhelyeken próbafeltárást kell végezni a földmunkával érintett területeken. A beruházó vagy a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a feltárással jogosult szervvel, és írásban állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről. A régészeti próbafeltárást elvégzésére a Munkácsy Mihály Múzeum (5600 Békéscsaba, Széchenyi u. 9.) jogosult.
43. Az örökségvédelmi hatóság teljes területű feltárást írhat elő a próbafeltárást eredményei alapján, ha a feltárást a tudományos ismereteket várhatóan jelentős új eredményekkel gazdagítja.

D) Erdészeti előírások

44. Az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Etv.) szerinti fásítások területét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtására kiadott 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet „*fásított terület*” művelési ágban kell szerepeltetni az ingatlan-nyilvántartásban, amelyek más célú hasznosítását az illetékes ingatlanügyi hatóság engedélyezi.
45. Ha a tervezett tevékenység a fent említett területeket érintő fakitermeléssel jár, úgy azt az Etv., továbbá az Etv. végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, illetve az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló

433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet foglaltak szerint a tervezett végrehajtás előtt **legalább 21 nappal** korábban be kell jelenteni az erdészeti hatósághoz.

E) A megkeresett szakhatóság feltételei, melyeket be kell tartani:

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya 35400/290-3/2019.ált. számú szakhatósági állásfoglalása szerint:

1. „A bányanyitási, illetve a bányaművelési tevékenység folytatása során a felszíni és a felszín alatti vizek elszennyeződését meg kell akadályozni.
2. A bányagödör víztelenítése érdekében történő vízkiemelésre, elvezetésre és elhelyezésre szolgáló létesítmények megépítése és üzemeltetése csak érvényes vízjogi létesítési, illetve üzemeltetési engedély alapján történhet.
3. A bányagödör alján mindig olyan vastagságú védő agyagréteget kell hagyni, amely megakadályozza a sekély rétegvíz és a bányató vizének kommunikációját. A haszonanyag kitermelése maximum **73 mBf**-i szintig végezhető.
4. A bányatelek területén a felszín alatti víz minőségi állapotának (talajvíz, illetve a sekély rétegvíz) figyelemmel kísérése érdekében még **a művelés megkezdése előtt** – vízjogi engedély alapján – megfigyelő kutakat kell létesíteni, és a bányászati tevékenység teljes időtartama alatt üzemeltetni.
5. A megfigyelő rendszert – a dokumentációban javasoltak szerint – a bányagödör közelében elhelyezett talajvíz és sekély rétegvíz kútpárokkal kell megvalósítani, és a feltételezett hatásterület szélénél biztosítani kell a sekély rétegvíz szintjének az ellenőrzési lehetőségét is.
6. A felszín alatti víz alapállapotának meghatározása érdekében a figyelőkutakból bányaművelés megkezdése előtt vízmintát kell venni, és meg kell vizsgáltatni azok pH értékét, vezetőképességét, KOI_{ps} , ammónium, nitrit, nitrát, klorid, szulfát és foszfát tartalmát. A mintavételt és a vizsgálatot csak akkreditált laboratórium végezheti. A vizsgálati eredményeket és a mintavételi jegyzőkönyvet elektronikusan, FAVI-MIR adatlapokkal együtt az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatósághoz kell benyújtani.
7. A talajvíz mennyiségének nyomon követése érdekében a figyelőkutakban havonta talajvízszintmérést kell végezni, az eredményeket üzemnaplóban kell rögzíteni. Az adatokat minden évet követő **január 31.** napjáig be kell küldeni a vízügyi és vízvédelmi hatósághoz.
8. A területen áthaladó, Békéscsaba Megyei Jogú Város tulajdonában lévő 0968 hrsz-ú csatorna mindkét oldalán a megfelelő szélességű (3 m) parti sávot biztosítani kell.
9. A felszín alatti víz és a földtani közeg minőségét veszélyeztető, környezetszennyező anyagok kezelését, használatát (szállítás, mozgatás, stb.) úgy kell végezni, hogy azok ne kerülhessenek közvetlenül a talajra, azok elhelyezése kizárólag az erre a célra kialakított, vízzáró, szigetelt tároló helyeken történhet.
10. A bányaterületen működő erő- és munkagépeken a helyszínen csak az elengedhetetlen mértékű napi karbantartás, és a közvetlen balesetveszély, illetve környezeti kárelhárítását szolgáló javítás végezhető. A munkálatok során meg kell akadályozni a felszíni, felszín alatti vizek szennyezését.
11. A bányába telepített erő- és munkagépek üzemeltetésekor a felszíni, felszín alatti víz szennyeződésének elkerülése érdekében a biztonsági előírásokat be kell tartani. A bányatelek területén üzemelő gépek üzemanyaggal történő ellátásakor csepegtést felfogó, megfelelő magasságú védőperemmel ellátott védőtálcát kell alkalmazni, hogy a vizekbe szennyeződés ne kerülhessen.
12. A területen keletkező szennyvizeket vízzáró módon kialakított aknában kell gyűjteni. Az akna rendszeres ürítéséről és hatóságilag engedélyezett folyékony hulladék előkezelővel rendelkező szennyvíztisztító telepre történő kiszállítatásáról szükség szerint kell gondoskodni.
13. A művelés során kialakuló bányatóban intenzív haltenyésztés, valamint víziszárnyas tartása nem folytatható.
14. A bányában és környékén olyan tevékenység, amely a bányató, illetve a felszín alatti vizek elszennyeződését okozza, nem végezhető. A közvetlen környéken lévő mezőgazdasági hasznosítású területekre tekintettel a vegyszerek, műtrágyák használatát korlátozni kell, ill. a bányató védőidomán belül ezeket használni tilos.
15. A bányatóba belvizek nem vezethetők.
16. A vizek igénybevétele csak olyan módon történhet, amely a természetes folyamatokat és a vizek mennyiségi, minőségi megújulását nem veszélyezteti.
17. A területet a bányászati tevékenység felhagyása után horgász- és szabadidős tóként hasznosítható, a tájrendezési terv folyamatos végrehajtásáról gondoskodni kell.

18. A rekultiváció során kialakuló tó vízkészletének pótlása csak felszíni vízkészlet igénybevételével történhet, a felszín alatti vízkészlet igénybevételével, kútból nem.
19. A tájrendezési feladatokat meghatározó bányahatósági határozat közlését követő egy éven belül a bányató vízjogi üzemeltetési engedélyének kiadását kell kérni az I. fokú vízügyi hatóságtól.
20. Vízszennyezéssel járó havária esetén a monitoring rendszerből a szokásos komponensek mellett a szennyezést okozó anyag jellemző összetételét figyelembe véve soron kívüli vizsgálatot kell végezni, és a vizsgálati eredményt a kézhezvételtől számított **8 napon belül** az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatósághoz meg kell küldeni.
21. A felszíni, felszín alatti vizek szennyezésével járó rendkívüli eseményt azonnal jelenteni kell az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóságnak, ezzel egyidejűleg meg kell tenni az elhárítására vonatkozó intézkedéseket.”

V.

A jelen környezetvédelmi engedély **a határozat véglegessé válását követő 10 évig hatályos**, amennyiben a határozat rendelkező részének II-IV. pontjában tett előírások teljesülnek.

VI.

Az ügyfél a határozat ellen a Pest Megyei Kormányhivatalhoz (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett fellebbezését, a közléstől számított 15 napon belül, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatalánál – mint I. fokú hatóságnál – terjesztheti elő. A fellebbezés igazgatási szolgáltatási díja **337.500 Ft**, a természetes személyek és a társadalmi szervezetek esetében 6.750,- Ft. A díjat a Békés Megyei Kormányhivatal 10026005-00299578-00000000 számú számlájára átutalási megbízás útján (az átutalás közleményrovatában az ügyfél neve, lakcíme vagy székhelye, valamint a határozat ügyiratszámának feltüntetésével) kell megfizetni. A befizetésről szóló bizonylatot a fellebbezéshez csatolni kell.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van. Fellebbezni csak a megtámadott határozatra vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a határozatból közvetlenül adódó jog- és érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezés jogáról szóban vagy írásban lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza. Az I. fokú hatóság a fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltét követő nyolc napon belül terjeszti fel a Pest Megyei Kormányhivatalhoz (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) – mint a fellebbezés elbírálására jogosult II. fokú hatósághoz – kivéve, ha a megtámadott döntést a fellebbezés alapján módosítja vagy visszavonja, kijavítja vagy kiegészíti.

A fellebbezést a II. fokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel támadott határozatot és az azt megelőző eljárást megvizsgálja, ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. A II. fokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti, ha valamennyi fellebbező a fellebbezési kérelmét visszavonta. A II. fokú hatóság a határozatot helybenhagyja, – a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt vagy jogszabálysértés esetén – megváltoztatja vagy megsemmisíti. Ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást, és meghozza a döntést. Ha valamennyi fellebbező visszavonta a fellebbezését, a másodfokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti.

A határozat hirdetményi úton is közlésre kerül.

A hirdetményi úton közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon kell közölni kell tekinteni. A hirdetmény kifüggesztésének napja: **2019. november 8.**

INDOKOLÁS

A Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (KVKTVF), mint I. fokú környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatóság 2009. március 12. napján kelt, 10030-013/2009. számú határozatával környezetvédelmi engedélyt adott a Tondach Magyarország Zrt. (9300 Csorna, Cserépgyári út 1., KÜJ: 100 174 492) részére a „Békéscsaba-VIII agyag” bánya (KTJ: 101 790 528) üzemeltetéséhez és felhagyásához. Az engedély 2019. március 15. napjáig volt hatályos.

Az engedély módosítására a 83544-004/2013. számú határozatban, majd annak névátírására a Wienerberger Téglaiipari zRt. (1119 Budapest, Bártfai u. 34., KÜJ: 100 170 232, továbbiakban: zRt.) ügyfél nevére a BE-02/ 20/50275-002/2019. ügyiratszámú határozatban került sor.

A zRt. 2019. január hónap 17. napján kérelmet nyújtott be a KVKTVF jogutód szervezetéhez a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatalához, mint I. fokú területi környezetvédelmi hatósághoz, amely alapján 2019. január hónap 18. napján I. fokú hatósági eljárás indult. A kérelem a „Békéscsaba-VIII agyag” bánya üzemeltetéséhez és felhagyásához kiadott, fentiek szerint módosított környezetvédelmi engedély felülvizsgálatára irányult. A zRt. kérelméhez mellékelte a Földesi Marcella, Jenei Attila és dr. Tallósi Béla szakértők által összeállított engedélyezési dokumentációt.

A telephelyen folytatott tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet (továbbiakban: Khvr.) 1. sz. melléklet 10. pontja alapján a környezetvédelmi engedélyhez kötött tevékenységek közé tartozik.

A kérelemre indult eljárás díja a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet) 3. melléklet 2. és 14. pontja alapján 675.000,- Ft, melynek lerovása a kérelem benyújtásával egy időben megtörtént.

Az eljárás kezdetén – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a)-b) pontjai, a (4) és 10 bekezdése alapján – a BE-02/ 20/50478-002/2019. ügyiratszámú függő hatályú végzésben értesítettem a kérelmezőt arról, hogy amennyiben 2019. május 3. napjáig az ügy érdemében nem döntök vagy az eljárást nem szüntetem meg, úgy intézkedem a 675 000,- Ft eljárási díjnak megfelelő összegnek az ügyfél részére történő visszafizetéséről. A BE-02/ 20/50478-002/2019. ügyiratszámú függő hatályú végzés kijavítására a BE-02/ 20/50478-016/2019. ügyiratszámú végzésben került sor, melyben az ügyintézési határidőt 2019. május 2. napjára javítottam.

A benyújtott kérelmet és mellékleteit áttanulmányoztam és megállapítottam, hogy az hiányos az alábbiak miatt:

- A dokumentációt Földesi Marcella, Jenei Attila és dr. Tallósi Béla szakértő állította össze. A természetvédelmi részt dr. Tallósi Béla szakértő aláírta, viszont a környezetvédelmi rész nem volt aláírva a közreműködő szakértők által.
- A dokumentáció második oldalán a szakértők nyilatkoztak arról, hogy *„Jelen dokumentáció bizalmas információkat tartalmaz, amelyek a denkartton kívül álló okból történő harmadik fél tudomására jutásáért nem vállalunk felelősséget.”* A Khvr. 6. sz. melléklet 7. pontja alapján nem jelölték a bizalmas információkat vagy üzleti titkokat.
- A benyújtott engedélyezési dokumentáció tartalmi követelménye nem felelt meg teljes körűen a – jelenleg hatályos – Khvr. 6. számú mellékletben foglalt, a hatásvizsgálatra vonatkozó tartalmi követelményeknek.
- Nem csatolták be az erdő besorolású ingatlanokra vonatkozóan az iratokat.
- A hatásterület lehatárolását – aktualizált azonosítókkal ellátott – helyrajzi számos térképen nem mutatták be, valamint a bányatelekkel érintett ingatlanok helyrajzi számai, ill. a bányatelek nagysága nem volt pontosan meghatározva.
- A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya JN/MEF/BO1512-5/2016. számú Kitermelési Műszaki Üzemi Tervet (MÜT) jóváhagyó határozatát (a 2016-2018 közti intervallumra) nem csatolták.

A fentiek kapcsán a BE-02/ 20/50478-003/2019. ügyiratszámú végzésben hiánypótlást rendeltem el, melyeket a kérelmező a 2019. február 4., illetve február 6. napján érkezett leveleiben pótolta.

A Khvr. 8. § (2) bekezdése értelmében megküldtem az eljárás megindításáról szóló közleményt, a kérelmet és mellékleteit Békéscsaba Megyei Jogú Város Jegyzőjének (továbbiakban: Jegyző) azzal, hogy jelen eljárás megindításáról közhírrététel útján tájékoztassa azokat az ügyfeleket, akiknek a bányászati tevékenység az ingatlanát érinti, vagy annak hatásterületén helyezkedik el. Az eljárás megkezdéséről szóló felhívást és közleményt a Khvr. 8. § (1) bekezdésének megfelelő tartalommal az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság honlapján és hirdetőtábláján is közzétettem.

A megadott határidőn belül a közlemény tartalmára vonatkozó írásos észrevétel, a tevékenységgel kapcsolatos kizáró ok nem érkezett a területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságra. Telefonon vagy személyesen sem érdeklődött senki a tevékenységről, annak környezeti hatásairól.

A Jegyző a 2019. március 28. napján érkezett, záradékolt közleményben tájékoztatott a polgármesteri hivatalban történt közhírré tételről (2019. február 8. – 2019. március 27. között), észrevétel nem érkezett.

A környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban résztvevő társadalmi szervezetek ügyféli jogállását a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 98. § (1) bekezdése rögzíti. A társadalmi szervezeteket az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban közhírré tétel útján értesítettem.

Az engedélyezési eljárás során – a Khvr. 9. § (1) bekezdése alapján – közmeghallgatást kellett tartani, melyre 2019. március 27. napján került sor az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság székhelyének hivatalos helyiségében.

A közmeghallgatásról szóló közlemény – a Khvr. 9. § (6) és (7) bekezdése alapján a közmeghallgatás időpontjához képest 30 nappal korábban – időben közhírré tételre került az I. fokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság hirdetőtábláján és internetes honlapján, valamint Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának hirdetőtábláján 2019. február 8. – 2019. március 27. között.

A közmeghallgatásra a kérelmező, valamint az eljárásban közreműködő hatóságok előzetesen szabályszerű értesítést kaptak.

A lakossági közmeghallgatásról a BE-02/20/50478-034/2019. ügyiratszámú jegyzőkönyv készült, a közmeghallgatáson a területi környezetvédelmi hatóság, a földhivatal, illetve a zRt. képviselője megjelentek, a nyilvánosság részéről érdeklődő nem volt.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 28. § (3) bekezdése és az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. számú melléklet 9.2. és 9.3., illetve 9.4. pontjában foglaltak alapján a következő szakhatóságok kerültek bevonásra az eljárás során:

- a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya – a *felszín alatti vizek védelmére vonatkozó jogszabályi követelmények érvényesítése, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek-e* – szakkérdés tekintetében;
- a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság – a *veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása, valamint a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében: annak elbírálása, hogy a kérelem megfelelően tartalmazza-e a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait* – az ipari baleseti kockázatok tekintetében működött közre.

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya a 35400/290-3/2019.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a határozat rendelkező részének IV. fejezet E.) pontjában rögzített feltételekkel hozzájárult a környezetvédelmi engedély kiadásához.

A szakhatóság az állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

„A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály BE-02/20/50478-009/2018. ügyiratszámú megkeresésében a WIENERBERGER Téglaiipari Zrt. (továbbiakban: Zrt.) részére a „Békéscsaba VIII-agyag” bánya környezetvédelmi engedélyének módosításához kérte az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalását.

A megkereséséhez elektronikusan csatolt, a Denkstatt Hungary Környezettechnológiai és Management Tanácsadó Kft. (1037 Budapest, Seregély u. 6.) által 7076-01/KHV/2018. Projectsám alatt készített dokumentációt valamint az egyéb rendelkezésemre álló iratokat átvizsgálva az alábbiakat állapítottam meg:

- A Zrt. jogelődje a bányaműveléshez kapcsolódóan – BE-02/20/50275-002/2019. és 83544-004/2013. ikt. számú határozatokkal módosított – 10030-013/2009. ikt. számon 2019. március 15. napjáig hatályos környezetvédelmi engedélyt kapott. A bányatelek területén eddig még bányászati tevékenység nem folyt.
- A bányatelek a Békéscsaba, külterület 090/11-13; 0960/15; 0960/17-22; 0960/24-25; 0960/27-35; 0968; 0969/2; 0969/5; 0969/28-57; 0969/62; 0971; 0977/2; 0977/4-5; 0977/7-11; 0977/22-37; 0977/47-49 hrsz. alatti ingatlanokon fekszik, összesen 120,23 ha területen. A bányatelek a működő I. és IV. agyagbányák mellett található.
- A területen durvakerámia agyag és közlekedésépítési homok bányászatát tervezik, évente 250.000 m³/év mennyiségben. A bányaművelés külszíni fejtéssel, önjáró hidraulikus jövesztő-rakodógéppel történik.
- A fejtés zavartalansága érdekében a talajvizet, fakadóvizet és az összefolyó csapadékvizet a bányatálon kialakításra kerülő zompba vezetik. A kiemelt víz egy részét a haszonanyag kitermelésének időszakában a szállítási utak locsolására, portalanítására használják, másik részét szivattyúval a szomszédos bányatőbe szivattyúzzák át.
- A telepen szennyezett csapadékvíz nem keletkezik, a tiszta csapadékvizek a zöldterületeken elszikkadnak.
- A bánya felhagyását követően a bányató horgásztóként, szabadidős tóként kerül hasznosításra. A bányató vízjogi üzemeltetési engedélyének beszerzését a bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről szóló 239/2000. (XII. 23.) Kormányrendelet 3. §-a alapján írtam elő.
- A dokumentációhoz csatolt, a felszín alatti vízre gyakorolt hatások vizsgálatát tartalmazó 2008. évben készített dokumentáció szerint a modellezéssel becsült, a talajvízre gyakorolt hatás a bányatelek szélétől számított max. 450 méterig érzékelhető, míg a sekély rétegvíz esetében a maximális hatásterület a bányatelek szélétől számított 350 méter.
- A bányatelek területe határozattal kijelölt vízbázis védőterületét nem érinti, felszíni vízzel nincs kapcsolata. A terület szennyeződés érzékenységi szempontból a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: FAVI rendelet) 2. sz. mellékletéhez kapcsolódó érzékenységi térkép alapján a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen helyezkedik el.
- A FAVI rendelet 9. § (5) bekezdés b) pontja szerint érzékeny területen csak akkor végezhető olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz, ha biztosított az (1) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés szerinti előírások teljesülése.
- A bánya víztelenítése során kitermelt víz nem kerül a területről elvezetésre, azt a szomszédos bányatőbe átemelik. A tevékenység során szennyező anyag elhelyezése nem történik, a tervezett tevékenység felszín alatti vízre gyakorolt tényleges hatása a dokumentációban javasolt monitoring rendszer üzemeltetésével nyomon követhető, ezért annak létesítését még a bányaművelés megkezdése előtt el kell végezni.

Fentieket is figyelembe véve megállapítottam, hogy a tevékenység folytatásához vízre nincs szükség, szennyvíz nem keletkezik. A csapadékvíz a telep zöldterületén elszikkad. Előírásaim betartása esetén a tevékenység az ivóvízbázis, és a felszíni, felszín alatti vizek védelmére vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelel, az árvíz és a jég levonulására, mederfenntartásra nincs hatással, ezért a működési engedély módosításához a rendelkező részben előírt feltételekkel hozzájárultam.

Feltételeimet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló, módosított 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésén, illetve a felszín alatti vizek védelméről szóló, módosított 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. §, 9. és 10. § (3) bekezdése, továbbá a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. § alapján írtam elő.

Kérem, hívja fel a Kérelmező figyelmét, hogy a bányagödör víztelenítése érdekében történő vízkiemelésre, elvezetésre és elhelyezésre szolgáló létesítmények, valamint a megfigyelőkutak létesítése és üzemeltetése a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28. § (1) bekezdésében, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. és 5. §-ában foglaltak alapján az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság által kiadott jogerős vízjogi létesítési, illetve üzemeltetési engedély alapján történhet. A vízjogi létesítési engedély tartalmi követelményeit a 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 3. melléklete tartalmazza.

A vízügyi és a vízvédelmi hatóság hatáskörét és illetékességét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdése és a 2. számú melléklet 12. pontja állapítja meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 5231/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. sz. melléklet 9. táblázat 10.

és 11. pontjában megállapított szakkérdések vonatkozásában, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdésében előírt módon adtam meg. A döntés elleni önálló fellebbezést az Ákr. 55. § (4) bekezdése nem teszi lehetővé. Kérem a Tisztelt eljáró Hatóságot, hogy az Ákr. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részemre megküldeni.”

A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a 35400/533-5/2019.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában – az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében – feltételek előírása nélkül hozzájárult a környezetvédelmi engedély kiadásához. Az Igazgatóság szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

„Az Ügyfél kérelmére indult környezeti hatásvizsgálati ügyben a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal, mint engedélyező hatóság 2019. február 11. napján megkereste a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot (a továbbiakban: Hatóság), mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet (Az egyes közigazgatási hatósági eljárásokban közreműködő szakhatóságok) 9. táblázat (Környezet- és természetvédelmi ügyek) 4. sora alapján.

Az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében, a megkereső hatóság által csatolt iratokat a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. számú melléklet 2. a) és 2. d) pontja szerint megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy:

- a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységét ismertette, jellemezte, és bemutatta az ezzel való kapcsolatokat,
- a természeti katasztrófáknak való kitettséget bemutatta,
- a környezethasználó tevékenységétől független, potenciális kiváltó külső okokat és az ebből származó hatótényezőket bemutatta, mellyel kapcsolatban megállapítottam, hogy:
 1. Az telepítési hely környezetében levő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre nem vezethető vissza olyan ok, mely kiválthatja vagy fokozhatja a hatótényezők kockázatát vagy hatásait,
 2. a természeti katasztrófákra nem vezethetők vissza olyan okok, amelyek kiválthatják vagy fokozhatják a hatótényezők kockázatát vagy hatásait.

Az Ügyfél által benyújtott dokumentáció alapján nem merült fel olyan körülmény, amely alapján a telepítési hely ipari baleseteknek, illetve természeti katasztrófáknak való kitettsége feltételezett lenne.

Fentiekre tekintettel, mivel Ügyfél kérelme az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében jogszabályt nem sért, az Ügyfél környezeti hatásvizsgálati eljárásában **a környezetvédelmi engedélyének megadásához hozzájárultam.**

Döntésem a fenti jogszabályi rendelkezések alapján hoztam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkerestem a Jegyzőt, hogy a folytatni kívánt bányászati tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel összhangban van-e.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Jegyzője a 2019. február 13. napján érkezett, II.801/2019. iktatószámú levelében az alábbiakról tájékoztatott:

„- a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással kapcsolatos rendelet a <https://bekescsaba.hu/helyi-rendeletek> linken érhető el (Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének 36/2016. (XI. 28.) önkormányzati rendelete a helyi jelentőségű természeti területek védetté nyilvánításáról),

- a településrendezési eszközökkel való összhang a <https://bekescsaba.hu/ugyintezes/helyi-epitesi-szabalyzat-hesz-2006-5> linken elérhető dokumentáció alapján állapítható meg.”

A Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése alapján az 5. számú melléklet I. táblázatában felsorolt szakkérdéseket is vizsgálja a területi környezetvédelmi hatóság, ezért a következő osztályok működtek közre a különböző szakkérdések tekintetében:

- a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedő szakkérdések tekintetében: Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztálya,
- a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően: Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya,
- termőföld minőségére gyakorolt hatások vizsgálata: Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya,
- termőföld mennyiségére gyakorolt hatások vizsgálata: Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Földhivatali Osztálya,
- az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztálya.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztálya a BE-02/NEO/361-3/2019. ügyiratszámú véleményében feltételek előírását javasolta a környezetvédelmi engedély kiadásához.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály a BE-02/05/282-3/2019. ügyiratszámú nyilatkozott a hatáskörébe tartozó szakkérdésben a régészeti örökség és a műemléki értékvédelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendeletben foglaltak alapján.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály a BE-02/19/198-2/2019. ügyiratszámú véleményében feltételek előírása nélkül javasolta a környezetvédelmi engedély kiadását.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály a BK-05/ERD/2674-2/2019. ügyiratszámú véleményében az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben (továbbiakban: Etv.) foglaltakra alapozva javasolta feltételeit a határozat kiadásához.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földhivatali Osztály a 10.050-3/2019. ügyiratszámú véleményében az eljárás felfüggesztését kérte. A benyújtott felülvizsgálati dokumentációkból egyértelműen megállapítható, hogy a Békéscsaba, külterületi 0977/2 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészlet, továbbá a 0960/11-0960/13, 0960/15, 0960/17-0960/22, 0960/24, 0960/25, 0960/27-0960/35, 0969/5, 0969/28-0969/57, 0977/4, 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészlet, 0977/7-0977/11, 0977/22-0977/36, 0977/47, 0977/48, 0977/52, 0977/54-0977/57 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletű, „szántó” besorolású ingatlanok érintettek a bányászati tevékenységgel (közhiteles ingatlan-nyilvántartás alapján termőföldnek minősülnek).

Megállapítottam továbbá, hogy a Békéscsaba, külterületi 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletére vonatkozóan (6.253 m² nagyságú területre) a TONDACH Magyarország Zrt. Jaminai Cserép- és Téglagyára (5600 Békéscsaba, Orosházi út 88.) rendelkezik érvényben lévő végleges más célú hasznosítást engedélyező határozattal, melyet a Békéscsabai Körzeti Földhivatal adott ki 2009. június 12. napján (ügyiratszám: 10.138-4/2009.). A Békéscsaba, külterületi 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletén felül érintett további helyrajzi számokra vonatkozóan sem a Wienerberger Téglaiipari Zrt. (1119 Budapest, Bártfai u. 34.) nem rendelkezik, sem annak jogelődje, a TONDACH Magyarország Zrt. nem rendelkezett véglegessé vált más célú hasznosítást engedélyező határozattal.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 10. § (3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„10. § (3) A termőföld más célú hasznosításával járó engedélyezési, jóváhagyási vagy tudomásulvételi (a továbbiakban együtt: engedélyezési) eljárásban érdemi döntés a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló véglegessé vált ingatlanügyi hatósági határozat figyelembevételével hozható. Az ingatlanügyi hatóság határozatának hiánya esetén az eljáró hatóság az engedélyezési eljárást felfüggeszti.”

Az Ákr. 48. § (2) bekezdése szerint:

„48. § (2) Törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.”

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett ingatlanokra vonatkozó, termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat – a tevékenységgel érintett minden ingatlan vonatkozásában – nem állt az ügyfél rendelkezésére, ezért Ákr. 48. § (2) bekezdése alapján a környezeti hatásvizsgálati eljárást – a földhivatali osztály véleményét figyelembe véve – a BE-02/20/50478-028/2019. ügyiratszámú végzésben felfüggesztem az ingatlanügyi hatósági döntés véglegessé válásának időpontjáig.

A zRt. a BE-02/ 20/50478-028/2019. ügyiratszámú végzést – a letöltési igazolás tanúsága szerint – 2019. február 27. napján vette át. Ezt követően – a zRt. megbízásából eljáró Balogh, B. Szabó, Jean, Zalavári és Társai Ügyvédi Iroda (továbbiakban: Ügyvédi Iroda) 2019. március 8-án – a törvényes határidőn belül – fellebbezést nyújtott be a főosztályra a végzés ellen.

A fellebbezésben foglaltakat megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az abban előadott jogi hivatkozások miatt a környezetvédelmi engedélyezési eljárás felfüggesztése nem volt indokolt. Erre való tekintettel a felfüggesztő végzés saját hatáskörben történő visszavonása mellett döntöttem a BE-02/20/50478-032/2019. ügyiratszámú végzésben.

Mindezek után az Ügyvédi Iroda 2019. március 28-án az eljárás szünetelésére vonatkozó kérelmet terjesztett elő az I. fokú területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnál. Tekintettel arra, hogy az eljárás szüneteltetését jogszabály nem zárta ki, ezért a BE-02/ 20/50478-042/2019. ügyiratszámú végzésben – az Ákr. 49. § (1) bekezdése alapján – döntöttem az eljárás szüneteléséről. Egyben figyelmeztettem az ügyfelet az Ákr. 49. § (2) bekezdésében előírtakra, mely szerint 6 hónap szünetelés után a kérelemre folytatható eljárás megszűnik, ezért az eljárás folytatását ez időtartam letelte előtt kérelmeznie kell. A szünetelés kezdő napja: 2019. április 2. volt.

Fentiekre figyelemmel – az Ákr. 43. § (4) bekezdése alapján – a BE-02/ 20/50478-016/2019. ügyiratszámú végzéssel kijavított BE-02/ 20/50478-002/2019. ügyiratszámú függő hatályú döntéshez nem kapcsolódik joghatás.

Az Ügyvédi Iroda 2019. október 1. napján – a 6 hónap letelte előtt – kérelmet nyújtott be, amelyben a szünetelés alatt álló eljárás folytatását kérte. Az Ákr. 43. § (5) bekezdése alapján BE-02/ 20/50478-052/2019. ügyiratszámú függő hatályú végzést adtam ki, amelyben rendelkeztem az eljárás 2019. október 2. napjától való tovább folytatásáról, egyben értesítettem a kérelmezőt arról, hogy amennyiben 2019. november 1. napjáig az ügy érdemében nem döntök vagy az eljárást nem szüntettem meg, úgy intézkedem a 675 000,- Ft eljárási díjnak megfelelő összeg ügyfél részére történő visszafizetéséről. Tekintettel arra, hogy a döntésemet 2019. november 1. napjáig meghoztam, a visszafizetésről nem intézkedtem.

2019. október 10-én a zRt. nevében eljáró Ügyvédi Iroda beküldte a területi környezetvédelmi hatósághoz a felülvizsgálati dokumentáció pontosítását, illetve a bánya korábbi műszaki üzemi tervét megalapozó iratokat, fényképeket. Továbbá ügyféli nyilatkozatot tett, az Ákr. 5. § (1) bekezdése alapján, melyet figyelembe vettem jelen határozat kiadásakor.

A beküldött dokumentumokat ismételten megküldtem a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földhivatali Osztálya részére, és kértem, hogy – ezen dokumentumok, illetve a korábban már rendelkezésére bocsátott dokumentációk alapján – adja meg véleményét a termőföld mennyiségére gyakorolt hatások vizsgálata tekintetében.

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földhivatali Osztálya – ismételt megkeresésemre a 10.050-21/2019. ügyiratszámú levélben küldte meg véleményét a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó szakkérdés tekintetében.

A benyújtott engedélyezési dokumentációt, annak kiegészítéseit, valamint a rendelkezésemre álló egyéb dokumentációkat áttanulmányozva az alábbiakat állapítottam meg.

- A környezetvédelmi engedély felülvizsgálati eljárásában a tevékenység környezeti hatásai a Földesi Marcella, Jenei Attila és dr. Tallósi Béla szakértők által összeállított, „Teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálat Békéscsaba VIII. anyagbánya kapcsán Wienerberger zRt.

részére” című dokumentációban foglaltak alapján kerültek elbírálásra. A dokumentáció hiányosságainak pótlására a 2019. február 1. és 6. napján érkezett levelekben került sor. A felülvizsgálati dokumentáció pontosítását, illetve a bánya korábbi műszaki üzemi tervét megalapozó iratokat, fényképeket 2019. október 10. napján küldték be a főosztályra.

- A felülvizsgálati dokumentációt készítők megfelelő szakértői jogosultsággal rendelkeznek, jogosultságuk a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak szerinti.
- A Kvt. 6. §-a alapján a bányászati tevékenység csak környezetszennyezést és károsítást kizáró módon történhet.
- Természet- és tájvédelmi szempontból megállapítottam, hogy az érintett ingatlanok nem képezi részét országos jelentőségű védett természeti területnek, Natura 2000 területnek, egyedi tájértékeknek.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Jegyzője elektronikusan megküldte a főosztályra a helyileg védett területekre, valamint a helyi építési szabályzatra vonatkozó önkormányzati rendeletek elérhetőségét.

A rendeletek alapján megállapítottam, hogy a bányászati tevékenység a helyi jelentőségű védett természeti terület jellegét és állapotát nem veszélyezteti, nem károsítja és a tájképi egységet nem bontja meg, így nem ellentétes a 36/2016. (XI. 28.) önkormányzati rendelettel foglaltakkal, valamint a településrendezési eszközökkel összhangban van.

Megállapítottam továbbá, hogy – kedvező földtani adottságok miatt – a bányatelek területén a partfalakban partifecske (*Riparia riparia*) és gyurgyalag (*Merops apiaster*) védett természeti értéket képező madárfajok telepedhetnek meg. Ebben az esetben a bányászati tevékenység végzése során az üreglakó madarak élete veszélyeztetetté válik, ezért az előírt védelmi intézkedéseket be kell tartani.

A kitermelési helyszíneken kialakuló lapos vízpartok alkalmasak olyan fokozottan védett partimadarak megjelenésére, akár költésére, mint a gulipán (*Recurvirostra avosetta*) és a gólyatöcs (*Himantopus himantopus*), ezért azok megjelenése esetén a kitermelést fel kell függeszteni.

A kitermelési helyszínek létesítése során létrejövő kisebb-nagyobb gödrök, medencék csapadékos időjárás esetén, később pedig a talajvíz beáramlásával vízállás jellegű vizes élőhelyekké alakulnak, melyek alkalmasak a kételtűek szaporodására, ezért a kitermelés helyszínén azok mentéséről gondoskodni kell.

Az élővilágra kedvezőtlenül ható esetleges fényszennyezés, a megfelelő világító berendezések és módok tervezésével és alkalmazásával csökkenthető.

A bányatelek területén, de főleg annak keleti és déli határán található fás-cserjés sávok kímélete tájésztétikai tekintetben kívánatos. A fő tájvédelmi kívánalmak érvényesülése érdekében főleg a bányatelek határain védőfásítások létesítése kívánatos.

A bányászat során illetve annak felhagyásával a terület hidrogeológiai sajátosságai miatt a jelenlegi szárazulatok helyén tó fog kialakulni. Általános táj- és természetvédelmi szempont az, hogy a bányászat felhagyása után az érintett területen természetszerű állapotot kell kialakítani.

Előírásaimat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) alább hivatkozott előírásai alapján, a benyújtott felülvizsgálati dokumentáció „Biológiai sokféleség, táj- és természetvédelem” munkarészeiben javasolt intézkedésekkel összhangban tettem meg:

„7. § (2) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

a) gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről;

c) a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére;

e) biztosítani kell, hogy a gazdálkodással összefüggő épületek, építmények, létesítmények és berendezések elhelyezése, mérete, formája, funkciója és száma alkalmazkodjon a táj jellegéhez;

f) a táj jellegének megfelelően rendezni kell a felszíni tájsebeket;

8. § (1) A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

20. § (1) A bányászati tevékenységet a természeti területek lehető legkisebb mértékű igénybevételeivel kell folytatni. A felhagyott bányaterületen a felszíni tájsebeket folyamatosan

meg kell szüntetni, és – ha lehetséges – természetszerű állapotot kell kialakítani.

(2) A bányászati tevékenység folytatása alatt előkerült természeti érték megóvása érdekében – a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére – a bányafelügyelet a bányászati tevékenységet korlátozhatja, vagy megtilthatja, illetőleg a bányatelket módosítja.

42. § (1) Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

- *(2) Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.*

43. § (1) Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

- Hulladékgazdálkodási szempontból megállapítottam, hogy a tevékenység üzemszerű végzése során kommunális hulladékokon kívül, egyéb hulladék nem keletkezik. A kommunális hulladékok gyűjtéséről a jogszabályi előírásoknak megfelelően gondoskodnak. Veszélyes hulladékok keletkezésével csak a munkagépek műszaki meghibásodása esetén lehet számolni. A bányagépek, munkagépek szervizelése nem a helyszínen történik, azt a zRt. békéscsabai gyárában (Békéscsaba, Orosházi út 88.) tervezik.

A kitermelt humuszt a szomszédos „Békéscsaba I.-agyag” bányatelek területére szállítják, ott deponálják ideiglenesen, rekultivációs célokra fogják felhasználni.

A hulladékgazdálkodási szempontú előírások betartása mellett a környezet szennyezése, károsítása nem valószínűsíthető.

Előírásaimat a 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által előírtak figyelembe vételével, a környezetet érő terhelések és kockázatok csökkentése, a környezet szennyezésének megelőzése, valamint a képződő hulladékok hasznosításának és ártalmatlanításának biztosítása érdekében rögzítettem, figyelemmel a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről a 309/2014. (XII. 11.) Kormányrendelet, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet rendelkezéseire.

- Levegőtisztaság-védelmi szempontból a telephelyen folytatott tevékenység diffúz levegőterheléssel jár. A telephelyen folytatott bányászati tevékenység számított (modellezett) levegőtisztaság-védelmi hatásterülete (NO_x légszennyező anyag esetében) 244 méter sugarú kör területére terjed ki a munkaterületek súlypontjától számítva. A szállítás hatásterülete az útvonal mentén 16 méter távolságban határozható meg. A diffúz levegőterhelés minimálisra csökkentése érdekében írtam elő feltételeimet a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-ában, 5. §-ában, 26. §-ában és a 28. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével.

- A földtani közeg védelme szempontjából megállapítottam a rendelkezésre álló nyilvántartásokból, hogy a bányatelek területén az ingatlanok szennyezett területet nem érintenek. Aktív kármentesítés nincs folyamatban. A kitermelést Liebherr 964 típusú önjáró lánctalpon mozgó hidraulikus jövesztő-, rakodógép végzi. A szállítást a Békéscsaba I.-agyag bányatelek területére Volvo A 35 típusú dömperek végzik. A felhagyást követően a bányagödör horgásztóként fog funkcionálni.

Feltételeimet a telephelyen keletkező és felhasznált anyagok földtani közegbe jutásának kizárása, illetve minimalizálása érdekében, a Kvt. 15. §-a és 101. § (2) bek.-e, valamint a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rend. 10. § (1) bek. c) pontja alapján adtam meg.

- Zaj és rezgés elleni védelem szempontjából a 2008. évben a Körös-Ökotrend Kft. által elvégzett vizsgálat eredményei jelenleg is helytállóak. Ezért a korábban is már előírt zajkibocsátási határértékek változatlanul érvényesek, melyeket a határozat rendelkező rész III. részében megadtam. Amennyiben megkezdődik az agyag kitermelése a bányában, üzemi körülmények között ellenőrző zajmérést kell végezni.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése és 5. § (6) bekezdése szerint:

„3. § (3) A 4. §-ban kijelölt környezetvédelmi hatóság (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) a zajvédelmi követelmények ellenőrzése érdekében mérést, számítást, vizsgálatot végezhet vagy végeztethet, illetve mérés, számítás végzésére kötelezheti a zajforrás üzemeltetőjét.

5. § (6) A környezetvédelmi hatóságnak – a tevékenység, illetve létesítmény jellegétől függetlenül – a 6. § szerint mért, számított területet kell hatásterületnek tekinteni, ha ennek nagyságát az eljárás során a kérelmező bemutatja.”

- A termőföld mennyiségének védelme szempontjából megállapítottam, hogy a tevékenység termőföldeket érint, mégpedig a Békéscsaba, külterületi 0977/2 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészletén, továbbá a 0960/11-0960/13, 0960/15, 0960/17-0960/22, 0960/24, 0960/25, 0960/27-0960/35, 0969/5, 0969/28-0969/57, 0977/4, 0977/5, 0977/7-0977/11, 0977/22-0977/36, 0977/47-0977/48, 0977/52, 0977/54-0977/56 hrsz.-ú ingatlanokon, ill. 0977/57 hrsz.-ú ingatlan a) alrészletén és a 0977/5 hrsz.-ú ingatlan a) alrészletén, melyek a közhiteles ingatlan-nyilvántartás alapján termőföldnek minősülnek. Kúlfajtásos bányászat esetén ezen ingatlanok vonatkozásában a termőföld végleges más célú hasznosítása valósulna meg, ezért az a Tfv. hatálya alá esik.

A Békéscsaba, külterület 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletére vonatkozóan van érvényben lévő jogerős végleges más célú hasznosítást engedélyező határozat – bányászati kitermelőhely feltárása (bányanyitás) céljára, engedélyezett terület nagysága: 6253 m² – mely a Békéscsabai Körzeti Földhivatal által lett kiadva (határozat száma: 10.138-4/2009., jogerős: 2009. 07. 02.). A bányászati tevékenység megkezdését bejelentették (a munkálatok megkezdése: 2009. október 08.), a megállapított földvédelmi járulékot befizették, de jelenleg művelési ágának megfelelően, szántóként hasznosítják a kivonással érintett földterületet.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály JN/43/01473-2/2019. iktatószámú végzése alapján megállapításra került, hogy a „Békéscsaba VIII.-agyag” védnevű bányatelken belül a Békéscsaba, külterület 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletén jelenleg nincs működő bánya. A bányavállalkozó a nevezett területet 2009-ben bányászati területnek jelölte ki az SZBK/3523/3/2009. számon 2009-2013. évre jóváhagyott műszaki üzemi tervben, mely műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozat 2016. 06. 31-ig meghosszabbításra került az SZBK/3141-4/2013. számú határozattal. A bányavállalkozó a 2016-ban benyújtott, a 2016-2019. 03. 15. napjáig hatályos újabb – JN/MEF/BO/1512-5/2016. számon jóváhagyott – műszaki üzemi tervében már csak a Békéscsaba, külterület 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészletű területét jelölte ki bányászati területnek, a 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletére már nem tervezett bányászati tevékenységet. A 2018. évi bányaművelési térképen bányagödör nincs feltüntetve a Békéscsaba, külterület 0977/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletű területén, azonban ez nem zárja ki, hogy 2009-2016. évek során nem vették igénybe ezt a területet is bányászati tevékenység céljára, majd nem végezték el a tájrendezést a humusz visszatérítésével.

A Tfv. 2. § 1., 10. és 19. pontja alapján:

„2. § 1. pont: *átlagos minőségű termőföld: az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvényben (a továbbiakban: Inytv.) meghatározott törzskönyvben szereplő, az adott település – ideértve a fővárosi kerületet és az Inytv. 10. § (1) bekezdésében megjelölt városok esetében a kerületet – azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona-értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő termőföld.*

2. § 10. *kúlfajtásos bányászati tevékenység: a bányafelügyelet által engedélyezett, a termőföld fel- és altalajának eltávolításával járó homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag – ideértve mindezek változatait és keverékeit is – kutatása, feltárása és kitermelése.*

2. § 19. *termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.*”

A Tfv. 8. § (1)-(3) bekezdése, 8/A. §-a, 9. § (1) bekezdés a) pontja, ill. 10. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazzák:

„8. § (1) *Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.*

(2) *A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.*

(3) *A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. A kúlfajtásos bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be,*

amelynek külterületén lévő földrészletek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásban.

8/A. Földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1) – (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.”

9. § (1) bekezdés a) pontja: a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik.”

10. § (1) bekezdés: A termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.”

Továbbá a Tfv. 11. § (1) – (4) bekezdés alapján:

„11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevétele – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétele céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;
- b) a bányauzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;
- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;
- d) kiserőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.

(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.”

A Tfv. a 15/B. §-ban rendelkezik a cél-kitermelőhely, anyagnyerő hely és a külfejtéses bányászati tevékenység végzéséhez szükséges termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezésére vonatkozó külön szabályokról.

A Tfv. 15/B. § (1)-(7) bekezdése rendelkezése alapján:

„(1) A cél-kitermelőhely és anyagnyerő hely létesítéséhez és a külfejtéses bányászati tevékenység végzéséhez (a továbbiakban együtt: cél-kitermelőhely és anyagnyerő hely) szükséges termőföld más célú hasznosításának engedélyezése esetén a 9-13. §-ban foglaltakat ezen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A cél-kitermelőhely létesítéséhez szükséges termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezése iránti kérelmet a külön törvény szerinti építető, az építetővel szerződéses jogviszonyban álló vállalkozó, és a bányavállalkozó (ezen alcímben a továbbiakban együtt: jogosult) nyújthat be. A kérelemnek – a 12. § (1) bekezdésben foglaltakon túl – tartalmaznia kell a tevékenység megszüntetését követően a terület helyreállításának, természeti környezetbe való visszahelyezésének tervezett módját.

(3) Cél-kitermelőhely létesítése céljából kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása engedélyezhető.

(4) A (3) bekezdésben foglalt feltétel fennállása esetén sem engedélyezhető a termőföld végleges más célú hasznosítása cél-kitermelőhely létesítése céljára, ha a kérelemmel érintett település külterületén lévő földrészletek összterületének 25%-át meghaladja az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe.

(5) Ha a végleges más célú hasznosítással érintett területet a jogosult a cél-kitermelőhely megszüntetése esetére irányadó szabályok alapján kiadott jogerős határozat előírásainak megfelelően úgy állítja helyre, hogy ennek eredményeként a végleges más célú hasznosítással érintett terület egésze vagy annak egy része e törvény szerinti újrahhasznosítása valósul meg, a jogosult köteles az újrahhasznosítást az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni.

(6) Az újrahhasznosítás bejelentése esetén az eljárásra a 6/A. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy a 6/A. § (3) bekezdése szerinti földvédelmi bírság kiszabásának nincs helye.

(7) Az újrahasznosítás elfogadásáról szóló határozat alapján, annak jogerőre emelkedését követő 60 napon belül, a jogosult kérheti az újrahasznosított területre az 1. melléklet 1. pontja alapján kiszámított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzösszeg megfizetését, feltéve, hogy a jogosult a célkitermelőhely létesítéséhez szükséges megelőző földvédelmi eljárásban a végleges más célú hasznosításért megállapított földvédelmi járulékot maradéktalanul megfizette. A határidő elmulasztása jogvesztő, annak elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye. A kérelmet ahhoz az ingatlanügyi hatósághoz kell benyújtani, amely az újrahasznosítás elfogadásáról szóló első fokú határozatot hozta. A kérelemben meg kell jelölni azt a számlaszámot és az azt vezető pénzügyi megnevezését, ahova átutalással a kérelmező az összeg megfizetését kéri.”

Békéscsaba település törzskönyvében szereplő adatok alapján megállapítottam, hogy a szántó művelési ágú termőföldek átlagos aranykorona értéke (a továbbiakban: Ak) 38.68 Ak hektáronként.

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlanok szántó (1) minőségi osztályú területei a békéscsabai szántóterületek átlagánál (38.68 Ak) jobb minőségű (46.90 Ak), a szántó (2) minőségi osztályú területei a békéscsabai szántóterületek átlagánál (38.68 Ak) jobb minőségű (43.40 Ak), így ezen területek mindegyike átlagosnál jobb minőségű.

A Tft. koherensen szabályozza a külfejtéses bányászati tevékenység végzésének feltételeit a 15/B. §-ban, önálló alcím alatt. Tekintve, hogy külfejtéses bányászati tevékenység végzése esetén a Tft. 9-13. §-ában foglaltakat a 15/B. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, így amennyiben átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint a külfejtéses bányászati tevékenység a helyhez kötöttség indokai nem alkalmazhatóak a külfejtéses bányászati tevékenység (bányaüzem) vonatkozásában. Ki kell emelni továbbá, hogy ezen alcímben a cél-kitermelőhely létesítése nem csak a bánya nyitására, hanem annak bővítésére is értelmezendő a Tft. 15/B. § (3) bekezdése értelmében.

Mivel a külfejtéses bányászati tevékenységre kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföldön van lehetőség, az érintett átlagosnál jobb minőségű termőföldeken – a termőföldek mennyiségi védelme szempontjából – a külfejtéses bányászati tevékenység végzéséhez a környezethasználat megkezdését, illetve folytatását nem engedélyeztem.

- Az erdők védelméhez kapcsolódóan megállapítottam, hogy a „Békéscsaba-VIII agyag” elnevezésű bányateleken a jövőben elindítani kívánt külszíni agyagbányászat nem jár az Etv. hatálya alá tartozó erdő, illetve erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület igénybevételeivel, továbbá a tervezett tevékenység a közelében lévő erdőkre káros hatást nem gyakorol. A bányatelek határán belül található Békéscsaba, külterület 0977/37 helyrajzi számú földrészleten (a hiánypótlási dokumentációban: 0977/37b), ill. 0977/53 helyrajzi számú ingatlanon (a hiánypótlási dokumentáció szerint: 0977/53b), 0977/5 hrsz. „b” alrészletén, illetve a 0977/57 helyrajzi számú földrészlet „b” jelű alrészletén található faállományok (fás vegetációk) az Etv. szerint fásításnak minősülnek. Az Evt. szerinti fásítások területét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtására kiadott 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 48. § (1) bekezdése aa) pontja alapján – a jelenleg tévesen nyilvántartott „erdő” művelési ág helyett – „fásított terület” művelési ágban kell szerepeltetni az ingatlan-nyilvántartásban, amelyek más célú hasznosítását az illetékes ingatlanügyi hatóság engedélyezi. A Békéscsaba, külterület 0977/5 helyrajzi számú terület 7149 m² nagyságú, erdő művelésű „b” alrészletének más célú hasznosítását a Bács-Kiskun Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága engedélyezte a 12.3/06-3752-4/2009. számú határozatban. Felhívom az engedélyes figyelmét, miszerint ha a tervezett tevékenység a fent említett területeket érintő fakitermeléssel jár, úgy azt az Etv. 12. § 3) bekezdésében, továbbá az Etv. végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 44. § 1) és 2) bekezdései, illetve egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet 8. §-ában foglaltak szerint a tervezett végrehajtás előtt legalább 21 nappal korábban be kell jelenteni az erdészeti hatósághoz.
- A benyújtott dokumentációt a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően megvizsgáltam.

Feltételeimet a következő jogszabályok alapján írtam elő:

- az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (I. 20.) SZCSM-ENM együttes rendelet 5. §-a és 6. §-a,
 - a munkavédelemről szóló 1993. évi XCII. törvény 24. § a) és b) pontja,
 - a nem dohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló módosított 1999. évi XLII. törvény 2. §-a.
- Örökségvédelmi szempontból megállapítottam, hogy A tervezett agyagbánya létesítése az örökségvédelmi nyilvántartás alapján régészeti lelőhelyeket érinthet az alábbiak szerint:
 Békéscsaba 130. sz. lelőhely, azonosító: 3028.
 Békéscsaba 131. sz. lelőhely, azonosító: 3029.
 Békéscsaba 132. sz. lelőhely, azonosító: 3030.
 Békéscsaba 133. sz. lelőhely, azonosító: 3031.
 Békéscsaba 134. sz. lelőhely, azonosító: 3032.
 Békéscsaba 135. sz. lelőhely, azonosító: 3033.
 Békéscsaba 136. sz. lelőhely, azonosító: 3034.
 Békéscsaba 137. sz. lelőhely, azonosító: 3035.
 Békéscsaba 138. sz. lelőhely, azonosító: 3036.
 Békéscsaba 139. sz. lelőhely, azonosító: 3037.
 A tervezett tevékenység érinti a fentebb felsorolt régészeti lelőhelyeket. Az összes lelőhely általános jelentőségű, viszont a lelőhelyek jellege, intenzitása, térbeli kiterjedése és rétegsora nem teljesen ismert, és a tervezett munka nagymértékben érintheti a lelőhelyeket, ezért próbafeltárás elvégzése indokolt.
 A próbafeltárásra vonatkozó feltételeket a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 21. § (1) bekezdés a) és d) pontja és a Kötv. 22. § (3) bekezdés bc) pontja alapján határoztam meg, a régészeti lelőhelyek védelme érdekében.
 A régészeti szakmunka további feltételeit a földmunkavégzés engedélyezésére irányuló eljárás során fogom meghatározni, az ahhoz benyújtott tervek ismeretében.
- Talaj minőségi védelme szempontjából a benyújtott dokumentációban foglaltaknak megfelelően tervezett bányászati tevékenység a Tfv. III. fejezete szerinti talajvédelmi kötelezettségeknek megfelel.
- A tevékenység felhagyása esetén is biztosítani kell a környezet védelmét, ezért a határozat IV.A) fejezet 30-37. pontjaiban a felhagyás során szükséges feladatokat, intézkedéseket írtam elő.
- A környezetvédelmi megbízott alkalmazásának feltételéhez kötött környezethasználatok meghatározásáról szóló 93/1996. (VII. 4.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján az üzemeltetőnek környezetvédelmi megbízottat kell alkalmaznia, annak képesítésének meg kell felelnie a környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képesítési feltételeiről szóló 11/1996. (VII. 4.) KTM rendeletben foglaltaknak, melyre vonatkozóan a határozat rendelkező rész IV.A) fejezet 23. pontjában rendelkeztem.
- A környezetvédelmi engedély hatályát a Khvr. 11. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján 10 évben állapítottam meg.
- A Khvr. 11. § (3) bekezdése alapján a környezetvédelmi engedély időbeli hatályának lejártá előtt, ha a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a Kvt.-nek a környezetvédelmi felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a Khvr.-ben foglaltakra is figyelemmel, ezért a határozat IV.A) fejezet 27. pontjában rendelkeztem a felülvizsgálati dokumentáció benyújtásáról. A felülvizsgálati dokumentáció benyújtási határidejét úgy határoztam meg, hogy a zRt. érvényes környezetvédelmi engedéllyel rendelkezzen az új engedély véglegessé válásáig.
- A Kvt. 82. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi engedélyekben alapul vett körülmények jelentős megváltozását, illetve tervezett jelentős megváltoztatását, továbbá a tulajdonosváltozást az érdekelt köteles a környezetvédelmi hatóságnak 15 napon belül bejelenteni, ezért erre vonatkozóan rendelkeztem a határozat IV.A) fejezet 29. pontjában.
- Az eljárásban résztvevő szakhatóságok a tevékenység folytatása ellen nem emeltek kifogást és az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság külön feltételek előírásával, illetve a katasztrófavédelmi hatóság feltétel nélkül hozzájárult a környezetvédelmi engedély kiadásához.
- A környezetvédelmi engedély felülvizsgálati eljárásának lezárásaként kiadott, véglegessé vált környezetvédelmi engedély nem jogosítja fel az engedélyest az érintett területeken a bányászati tevékenység megkezdésére, illetve folytatására. A bányászati tevékenység az illetékes

bányászati hatóság által kiadott, a kitermelés műszaki üzemi tervét jóváhagyó, véglegessé vált határozat birtokában kezdhető meg, illetve folytatható.

A kérelmezett külfejtéses bányászati tevékenység a Khvr. 1. sz. melléklet 10. pontja alapján a környezetvédelmi engedélyhez kötött tevékenységek közé tartozik. A környezetvédelmi engedély környezethasználatra jogosítja fel az engedélyest.

A Kvt. 66. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az engedélyes a környezetvédelmi engedély alapján jogosult a környezethasználatra.

„66. § (1) A környezethasználat – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel –

a) a környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén – a b) pontban és az (1a) bekezdésben foglaltak kivételével – a tevékenységre **a környezetvédelmi hatóság által kiadott környezetvédelmi engedély, véglegessé válását követően kezdődhet meg, illetve folytatható.**”

A Khvr. 11. § (3) bekezdése szerint:

„11. § (3) Az engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a Kvt.-nek a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73-76. §, 78-80. §] kell alkalmazni.”

A Kvt. 73. § (1) bekezdése értelmében a környezetvédelmi felülvizsgálat az egyes tevékenységek környezetre gyakorolt hatásának feltárására és megismerésére, valamint a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére irányul. A felülvizsgálat során a területi környezetvédelmi hatóság a hatásvizsgálati eljárásra vonatkozó szempontrendszer szerint jár el, azaz a Khvr. 6. § (1) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálja a tevékenység engedélyezhetőségének feltételeit.

A Khvr. 6. § (1) bekezdése szerint:

„6. § (1) A környezeti hatásvizsgálati eljárás kiterjed a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységnek a) az élővilágra, a biológiai sokféleségre, különös figyelemmel a védett természeti területekre és értékekre, valamint a Natura 2000 területekre,

b) a tájra,

c) a földre, a levegőre, a vízre,

d) az éghajlatra,

e) az épített környezetre és a kulturális örökség elemeire,

f) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére gyakorolt hatásainak

az ügyek egyedi sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére.”

A fentiek szerint a Kvt. felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevétele mellett az engedélyezési eljárás során vizsgálnom kell a külfejtéses bányászati tevékenység, mint környezethasználat engedélyezhetőségének feltételeit.

A Kormányrendelet 5. sz. melléklet I. fejezete rendelkezik a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásban vizsgálandó szakkérdésekről. A Kormányrendelet 5. sz. melléklet I.7. pontja szerint, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörükbe tartozik, azt érinti, vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály feladat- és hatáskörébe utalja, a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében – mint vizsgálandó szakkérdés – az illetékes földhivatal jár el.

Az illetékességgel rendelkező földhivatal az átlagosnál jobb minőségű termőföldek vonatkozásában szakkérdés vizsgálata során – a fent részletezett indokok alapján – nem járult hozzá a kérelmezett tevékenységhez.

Tekintettel a szakkérdés vizsgálata során korábban kifejtettre, a rendelkező rész II. 3. pontjában felsorolt ingatlanokon a külfejtéses bányászati tevékenység engedélyezhetőségének feltételeit, azaz a földre, mint környezeti elemre vonatkozó és a kérelmezett környezethasználattal összefüggő környezetvédelmi előírásokat nem állt módomban meghatározni a Tft. – már ismertetett, átlagosnál jobb minőségű termőföldre vonatkozó – speciális rendelkezései miatt, ezért a bányatelken a kérelmezett tevékenységet korlátoztam, és a külfejtéses bányászati tevékenység végzését ezeken az ingatlanokon nem engedélyeztem.

Ezen döntésemet támasztja alá az a tény is, hogy a környezetvédelmi engedély megadásával az engedélyes a kérelmezett tevékenységre, mint környezethasználatra szerez jogosultságot, azaz a tervezett tevékenységet a határozatban meghatározott ingatlanon vagy ingatlanokon, a határozatban

meghatározott feltételek mellett, és engedélyek megszerzését követően kezdheti meg, illetve folytathatja. A környezetvédelmi engedély nem minősül más célú hasznosítási engedélynek, azonban kiadása azt a jóhiszeműen szerzett jogot jelenti, hogy a más célú hasznosítási engedély megadásának – a környezetvédelmi engedély kiadásakor hatályos jogi szabályozás alapján – nincs jogi korlátja. Jelen esetben ez a jogi helyzet nem áll fenn, tekintve, hogy a hatályos Tfv. rendelkezései alapján a kérelmezett ingatlanoknak a rendelkező rész II. 3. pontjában felsorolt részére más célú hasznosítási engedély nem adható. Mindezek miatt ezeken az ingatlanokon a kérelmezett környezethasználat sem kezdhető meg, illetve nem folytatható.

A Kvt. 79. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„79. § (1) A felülvizsgálat eredménye alapján a környezetvédelmi hatóság

*a) **engedélyezi a tevékenység folytatását** (a továbbiakban: működési engedély);*

b) az engedély megadásával egyidejűleg a szükséges környezetvédelmi intézkedések megtételére kötelezi az érdekeltet, ideértve a kormányrendeletben meghatározott biztosítékadási, illetve környezetvédelmi biztosítási kötelezettségeket is;

*c) **korlátozza, felfüggeszti vagy megtiltja a tevékenység folytatását, illetőleg az erre hatáskörrel rendelkező szervnél azt kezdeményezi.***

A fenti indokaim alapján a tevékenység végzéséhez, felhagyásához meghatároztam a szükséges szempontokat, illetve feltételeket és a környezetvédelmi engedélyt a rendelkező részben foglaltak szerint kiadtam.

A határozat II. fejezet 3. pontjában a környezetvédelmi engedélyben foglalt tevékenység végzését a Kvt. 79. § (1) bekezdés c) pontja alapján úgy korlátoztam, hogy azon ingatlanokra vonatkozóan, ahol az átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érint a bányatelek és – a Tfv. fent megjelölt hivatkozásai alapján – a termőföld mennyiségi védelme szempontjából a végleges más célú hasznosítás nem engedélyezhető, a külfejtéses bányászati tevékenység folytatását nem engedélyeztem.

A környezetvédelmi engedélyben foglalt tevékenység végzése a rendelkező rész II. 4. pontjában meghatározott ingatlanokon – a határozat rendelkező részében előírt feltételek betartása mellett – környezetvédelmi és természetvédelmi érdeket nem sért, ezért ezeken az ingatlanokon a külfejtéses bányászati tevékenységet engedélyeztem.

A 2019. október 10. napján a zRt. képviseletében eljáró Ügyvédi Iroda által benyújtott nyilatkozatában kérte, hogy a bányatelek területén a kivett helylé nyilvánító döntéssel egyidejűleg rendelkezzen a kártalanítás összegének megállapítására vonatkozóan. A bányavállalkozó a 120 ha 2283 m² területen megállapított bányatelek nagy részére – a Békéscsaba, külterület 0997/5 hrsz.-ú ingatlan „a)”, szántó művelési ágú alrészletének 6253 m²-nyi területét kivéve – nem folytatta le a földhivatalnál a végleges más célú hasznosítási eljárást, ezért azok termőföldnek minősülnek. Így a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 26/C. § (1)-(3) bekezdései, illetve 49. § 16. pontja alapján a termőföldet érintő bányatelek – a törvény erejénél fogva – ex lege kivett helynek minősül, ezért azt kivett helylé nem kell nyilvánítani, így a kártalanításról sem kell rendelkezni.

Az eljárási cselekmény során eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról nem rendelkeztem.

A határozat a Kvt. 71. § (1) bek. b) pontján, a Kvt. 79. § (1) bekezdés a) és c) pontján, valamint a Khvr. 1. § (1) bekezdésén és 11. § (3) bekezdésén alapul, megfelelve az Ákr. 81. § (1) bekezdésben foglalt tartalmi követelményeknek.

A határozat a Kvt. 71. § (3) bek. és Khvr. 10. § (3) bekezdése és 5. § (6) bekezdése alapján közhírré tétel útján is közlésre kerül. Az Ákr. 85. § (5) bekezdése alapján, a hirdetményi úton közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon kell közölni tekinteni. A fellebbezés előterjesztésére az Ákr. 118. § (3) bekezdése alapján a közlést követő 15 napon belül van lehetőség.

A határozat ellen a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatás az Ákr. 112. §-án, 116. § (2) bekezdés a) pontján, 117. § (1) bekezdésén, 118. § – 119. §-ain alapul.

A fellebbezési díj mértékére és megfizetésének módjára vonatkozó tájékoztatás a Díjrendelet 2. § (5) és (6) bekezdésén alapul.

A hatásköröm és illetékességem a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 281. § (1) bekezdés 4. pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (5) és (6) bekezdésén, valamint a Kormányrendelet 8/A. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul.

Felhívom az engedélyes figyelmét tájékoztatásul az alábbiakra:

A Kötv. 7. § 4a. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„7. § 4a. Földmunka: a földfelszíntől számított 30 centimétert meghaladó, kézi vagy gépi erővel végzett beavatkozás, beleértve a tereprendezést, depó, feltöltés, töltés kialakítását.”

A Kötv. 19. § (1) és (2) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„19. § (1) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is (a továbbiakban együtt: beruházások), a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni.

(2) A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.”

A Kötv. 22. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„22. § (1) A nyilvántartott régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni.”

A Kötv. 7. § 26. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„7. § 26. Próbafeltárás: a régészeti érdekű területek régészeti érintettségének megállapítása, a régészeti lelőhelyek állapotának felmérése, jellegének, térbeli kiterjedésének és rétegsorainak megállapítása, a próbafeltárást követő megelőző feltárás esetén a veszélyeztető források és a megelőző feltárás módjának és mértékének meghatározása vagy a lelőhelyek védelmi fokozatának megállapítása és osztályozása céljából végzett régészeti feltárás.”

A Kötv. 7. § 40. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„7. § 40. Teljes felületű feltárás: nyilvántartott régészeti lelőhelyen a régészeti örökség elemeinek a földmunkával érintett terület teljes egészén történő feltárása.”

A tárgyi beruházás a Kötv. 7. § 20. pont a) szerint **nagyberuházásnak minősülhet.**

A Kötv. 7. § 20. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„7. § 20. Nagyberuházás: az alábbi, földmunkával járó beavatkozás, fejlesztés, beruházás:

a) a bruttó 500 millió forintos értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás,

b)

c) a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. által kezelt beruházás,

d) a védmű-, töltés- és a 2500 hektár alapterületet meghaladó árapasztó- vagy árapasztó tározó-építés, vagy

e) azon közérdekű célú beruházás, amelynek megvalósítása érdekében a kisajátításról szóló törvény szerint kisajátítást végeztek.”

A teljes bekerülési költséget az egész beruházásra kell értelmezni, nem csak a beruházás részeként megvalósuló kapcsolódó járulékos beruházásokra.

Ha a tervezett beruházás nagyberuházásnak minősül, akkor a Kötv. 23/C § (1) bekezdése szerinti előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 68. Kr.) 40. § (7) bekezdése alapján:

„40. § (7) Az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.”

A Kötv. 23/C. § (2)-(8) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„23/C. § (2) Előzetes régészeti dokumentációnak minősül a hatástanulmány is, ha a tartalmát és az elkészítéséhez alkalmazott módszereket tekintve megfelel az előzetes régészeti dokumentáció fogalmi feltételeinek, és alkalmas az elvégzendő régészeti feladatellátás módjának, valamint idő- és költségvonzatának meghatározására.

(3) Az előzetes régészeti dokumentációt a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv készíti el.

(4) Az előzetes régészeti dokumentáció adattartalmának meghatározásához a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv megkeresésére a gyűjtőterületén érintett múzeum köteles a szakmai adatbázisában szereplő adatot ingyenesen, teljességi nyilatkozattal nyolc napon belül a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv rendelkezésére bocsátani.

(5) Az előzetes régészeti dokumentáció készítése során – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – próbafeltárást kell végezni, amely nem a megelőző feltárás része.

(6) A jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv az előzetes régészeti dokumentáció keretében végzett régészeti feladatellátás jogszabályban meghatározottak szerinti elvégzésébe saját kapacitáshiánya esetén kizárólag más, a 20. § (4) bekezdés szerinti, feltárással jogosult intézményt vonhat be. A bevont feltárással jogosult intézmény további régészeti szaktevékenységet ellátó közreműködőt nem vehet igénybe.

(7) A műszeres lelőhely- és leletfelderítéshez kapcsolódó feladatok ellátásába gazdasági társaság bevonható.

(8) Az előzetes régészeti dokumentáció keretében végzett régészeti feladatellátáshoz kapcsolódó régészeti földmunka elvégzéséről a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv – a közbeszerzésekről szóló törvény szerint – gondoskodik a beruházó költségén.”

A Kötv. 7. § 3. pontja az alábbiakat tartalmazza:

„7. § 3. Előzetes régészeti dokumentáció: valamely terület régészeti érintettségének tisztázására, a régészeti örökség elemeire vonatkozó ismeretek (különösen a lelőhely jellegének, korának, kiterjedésének és intenzitásának) megszerzésére és pontosítására szolgáló, valamint az ebből következően elvégzendő régészeti feladatellátás formájának, idő- és költségvonzatainak meghatározásához hozzájáruló, az ismert adatok és források feldolgozásával, a lelőhely állapotában maradó változással nem járó műszeres lelőhely-, illetve leletfelderítés, terepbejárás és próbafeltárás alkalmazásával készült dokumentum.”

A Kötv. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján, ha régészeti feltárás nélkül régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgya kerül elő, a felfedező, a tevékenység felelős vezetője, az ingatlan tulajdonosa, az építető vagy kivitelező köteles az általa folytatott tevékenységet abbahagyni és a Kötv. 24. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jegyző útján az örökségvédelmi hatóságnak bejelenteni. A bejelentési kötelezettség elmulasztása a Kötv. 82. § (2) bekezdése alapján örökségvédelmi bírság kiszabását vonja maga után.

Kelt, Gyula, 2019. október 31.

Dr. Gulyás György
hivatalvezető
névében és megbízásából:

dr. Illich Andrea Eszter
főosztályvezető

Kapják: Ügyintézői utasítás szerint.